

VUOSIKERTOMUS
2023

Sisältö

Toimitusjohtajan katsaus

- **Kertomusvuoden keskeiset tapahtumat..... 1**
- **Veden hankinta, käsittely ja myynti..... 2**
- **Lappaveden laatu..... 3**
- **Tutkimus, suunnittelu ja rakentaminen..... 4**
- **Lähitulevaisuudesta..... 5**
- **Lappavesi Oy:n omistukset..... 6**
- **Henkilöstö..... 6**

Toiminta- ja talousraportti 1.1.-31.12.2023

- **Kulunut vuosi ja lähiaikojen näkymät..... 7**
- **Tuloslaskelma..... 10**
- **Tase..... 10**

Toimitusjohtajan katsaus

Kertomusvuoden keskeiset tapahtumat

52. toimintavuonna 2023 asiakkaiden talousvesihuolto oli keskeisillä kriteereillä mitattuna korkealuokkaista: i) vedenjakelu oli häiriötöntä, ii) toimitettu vesi oli 10.11. Kuortaneen varavesijohdon koekäytön Kuortaneen verkostossa aiheuttamaa muutaman tunnin pituista sameushäiriötä lukuun ottamatta moitteetonta ja iii) veden jakelupaine oli tasainen.

Taloudellisesti 2023 oli yhtiölle tavanomainen. Liikevaihtoa kertyi 1 416 495 euroa, mikä oli 2020-luvulle vähän normaalia parempi lukema. Hallinnon menot alittivat talousarvion 3 623 eurolla ja käyttö- ja kunnossapitomenot ylittyivät 25 159 eurolla. Suurimmat budjettiylitykset tapahtuivat henkilöstökuluissa (31 745 €) ja kemikaalikulussa (12 407 €). Korkokulut olivat 23 865 € budjetoitua suuremmat. Tuloslaskelma päättyi 2 755 euron tappioon ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja. Kaikki eurosummat ovat arvonlisäverottomia, ellei erikseen ole toisin sanottu.

Vedentoimitus oli kertomusvuonna hyvin luotettavaa. Yhtiön kaikki asiakkaat saivat lappavettä keskeytyksettä.

Lappaveden mikrobiologinen laatu oli hyvä. Kaikissa valvontatutkimusohjelman verkostonäytteissä havaittu E. Coli indikaattoribakteerimäärä oli 0 pmy/100 ml, ja verkoston yleistä kuntoa indikoiva kokonaispesäkeluku 0-11 pmy/100 ml. Lappavesi oli myös teknis-esteettisesti laadukasta: rautapitoisuus oli 5-110 µg/l (EU ja kansallinen suositusarvo < 200 µg/l), mangaanipitoisuus 1,1-11 µg/l (suositus < 50 µg/l), alumiinipitoisuus 20-170 µg/l (suositus < 200 µg/l) ja hapettavuus (kemiallinen hapenkulutus) 1,5-1,9 mg/l (suositus < 5 mg/l).

Lappaveden jakelupaine oli tasainen ja Lapuan Pekkisessä olevassa tarkkailupisteessä paine *Lappavesi Oy:n Strategia 2030* päivitettäessä sovitun $5,0 \pm 0,3$ bar tavoitteen mukainen, paitsi kesän huippukulutuskaudella ja päävesijohtojen korjauspäivinä, jolloin painetta oli nostettava verkoston välityskyvyn eli talousveden riittävyyden varmistamiseksi. Painetaso Pekkisen tarkkailupisteessä oli näinä 1-3 viikon jaksoina $5,5 \pm 0,3$ bar.

Koko vuoden aikana verkostoon pumpatusta vedestä 99 % tuli perille asiakaslaitosten mittareihin, joten verkoston vuotovesitilanne oli hyvä. Lappavesiverkossa ei sattunut merkittäviä erityistilanteita, mutta Lapuan vesilaitoksen Ritamäen vesitornissa ilmeni lokakuussa kontaminaatio, joka aiheutti väliaikaisen klooridesinfiointitarpeen ja koko loppuvuoden kestäneen korjausprojektin vesihuollollisine erityisjärjestelyineen.

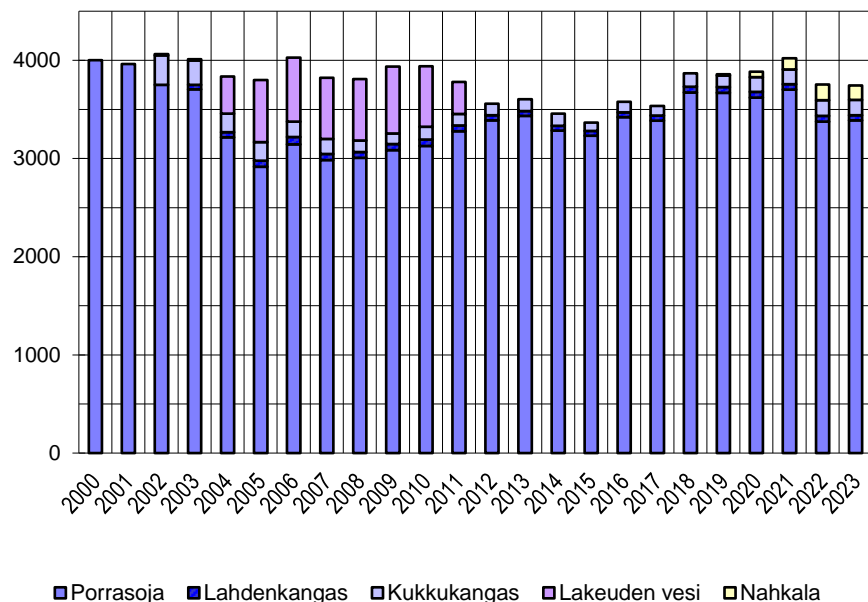
Vedenottamojen käyttöaste pysyi vakiintuneen veden tarpeen ansiosta kohtuullisena ja 64 % vedenottamojen kestävästä kapasiteetista oli käytössä. Kesän huippukulutuskaudella käyttöaste oli lähes 100 %, joten suunnittelua ja käytännön toimia vedenhankintakapasiteetin kasvattamiseksi jatkettiin. Kertomusvuoden keskeiset toteutuneet projektit olivat i) Porrason alkuperäisen "alkalointilinjan" veden muutos menemään hiekkasuodatuksen kautta, ii) Kauhavan suunnan liitos- ja mittauskaivon saneeraus ja iii) valtatie 19 ohituskaistahankkeen vesijohtosiirtojen rakentaminen. Suunnittelun ja hankevalmistelun osalta vuosi 2023 oli keskimääräistä kiireisempi.

Veden hankinta, käsittely ja myynti

Lappavesi Oy otti vuonna 2023 Lappakankaan ja Saukonkylän vedenottamoistaan 3 390 044 m³, Lapuan Kukkukankaalta 156 558 m³, Kuortaneen Lahdenkankaalta 51 860 m³ ja Kauhavan Nahkalasta 146 924 m³ pohjavettä, lappaveden tuotantoon käytettiin siis yhteensä 3 745 387 m³ (keskimäärin 10 261 m³/d) pohjavettä.

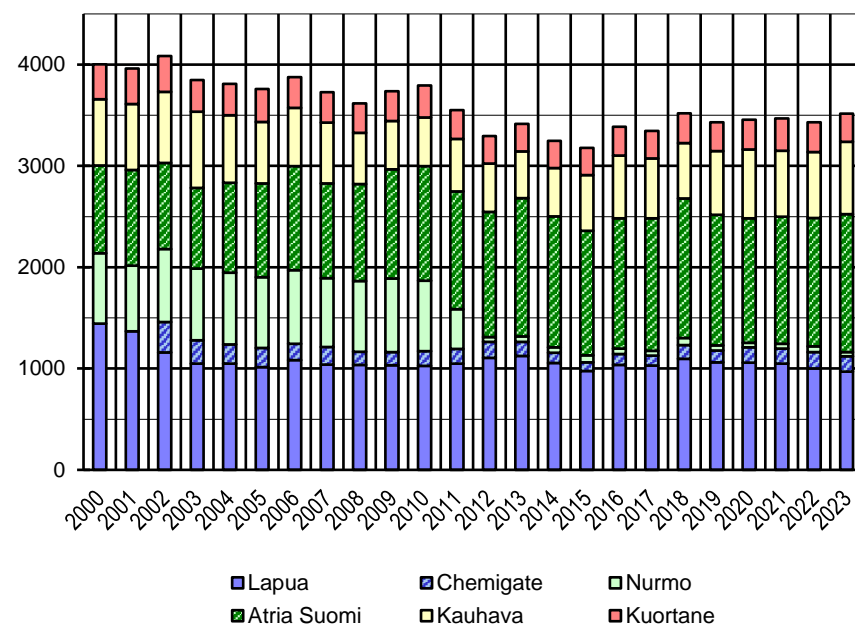
miljoonaa litraa

LAPPAVEDEN HANKINTA 2000-2023

miljoonaa litraa

LAPPAVEDEN MYYNTI 2000-2023

Lappavesi Oy laskutti asiakkailtaan vuonna 2023 kaikkiaan 3 517 007 m³ (keskimäärin 9 635 m³/d). Myyty vesimäärä oli 242 m³/d suurempi kuin vuonna 2022. Hankitun ja laskutetun vesimäärän erotus oli 228 380 m³ (6 %), mikä koostui vedenkäsittelylaitosten omasta veden käytöstä, mittarivirheistä ja verkoston vuotovedestä.

Lappaveden arvonlisäverollinen myyntihinta oli 49,6 snt/m³. Verrattaessa vuoden 2000 hintaan 28,80 snt/m³, lappavesi on 2000-luvulla siis kallistunut 72 %. Rahan arvon muutos huomioiden lappaveden hinnan keskimääräinen nousu on ollut maltillinen 1,7 % vuodessa.

Lappaveden laatu

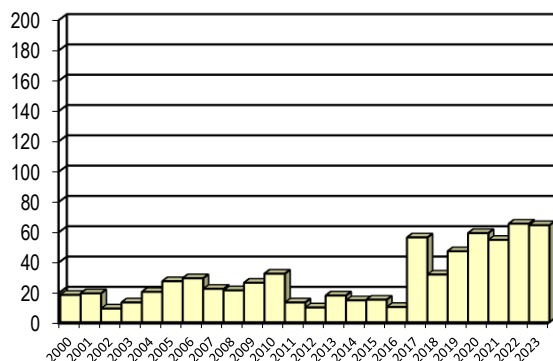
Suurimmassa osassa Lappavesi Oy:n raakavettä on liuenneena enemmän maametalleja - lähinnä rautaa ja mangaania – sekä humusta kuin yhdyskuntien vesilaitosten vedessä hyväksytään. Muuten laadukkaat pohjavedet on siksi käsiteltävä Porrason, Kukkukankaan ja Nahkalan vedenkäsittelylaitoksissa. Lahdenkankaan alueelta saatava pohjavesi on hyvälaatuista ja sen käsittelyksi riittää pelkkä kalkkivirouheella tehtävä happamuuden poisto. Lappaveden raakavesien teknis-esteettiset virheet, jotka kertomusvuoden aikana vedenkäsittelylaitosten prosessein tehokkaasti korjattiin, ovat:

- liuennutta rautaa on pohjavesikaivojen vesissä 1 000-20 000 mikrogrammaa/litra, lappavedessä 64 mikrogrammaa
- liuennutta mangaania on pohjavesikaivojen vesissä 50-1 000 mikrogrammaa/litra, lappavedessä 8 mikrogrammaa
- orgaanisia aineita on pohjavesikaivojen vesissä (mitattu hapenkulutuksena) 2-15 milligrammaa/litra, lappavedessä 1,8 milligrammaa

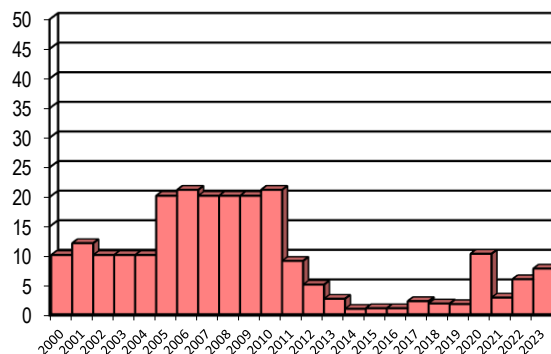
Lappaveden hygieeninen laatu varmistettiin kaikilla käsittelylaitoksillamme UV-desinfioinnilla juuri ennen verkostoon pumppaamista. Talousvesiasetuksen mukaisen ja akkreditoidun ulkopuolisen laboratorion toteuttaman valvontatutkimusohjelman näytteenotoin ja laboratorioanalyysin todennettiin lappaveden täyttäneen kaikki vesilaitosten jakamalle talousvedelle asetetut laatuvaatimukset ja laatusuosituksukset. Lappaveden olennaiset laatumatkat ovat nähtävissä yhtiön kotisivuilla www.lappavesi.fi.

Keskeisimpien laatumatkojen vuosikeskiarvot Porrason laitokselta lähtevässä vedessä, jota yli 90 % kaikesta lappavedestä on, ovat olleet 2000-luvulla alla olevien kuvaajien mukaiset. ”Pikkulaitoksista” Kukkukankaalla ja Nahkalassa tuotettu vesi on fyysikaalis-kemialliselta laadultaan samankaltaista kuin Porrason vesi ja Lahdenkankaan vesi on Porrason vettäkin puhtaampaa.

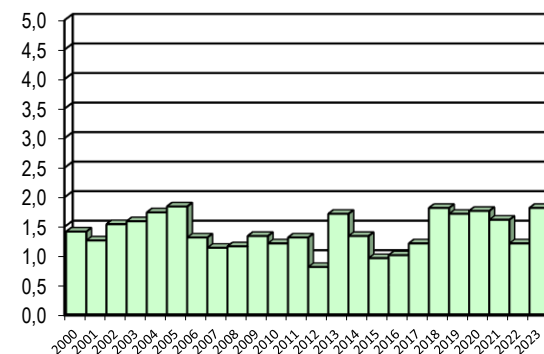
VEDEN RAUTAPITOISUUS 2000-2023 $\mu\text{g/l}$
(enimmäismäärä direktiivin mukaan 200 $\mu\text{g/l}$)

VEDEN MANGAANIPITOISUUS 2000-2023, $\mu\text{g/l}$
(enimmäismäärä direktiivin mukaan 50 $\mu\text{g/l}$)

VEDEN ORGAANINEN AINE 2000-2023, mg/l
(enimmäismäärä direktiivin mukaan 5 mg/l)

Tutkimus, suunnittelu ja rakentaminen

Tutkimuksen ja suunnittelun osalta Lappaveden 52. toimintavuosi 2023 oli yllätyksellinen ja työteliäs.

- johtosijainteja ja -siirtotarpeita selviteltiin liittyen maantien 711 Heroja-Menkijärvi parannushankkeeseen ja pohjavesisuojauksiin;
- Kukkukankaan vesilaitoksen laajennusurakoitsija valittiin neuvottelumenettelyllä, mutta urakan aloitus viivästyi monen sattuman yhteisvaikutuksesta vuoteen 2024;
- Porrasojan alkalointilinjaan tunkeutui pohjavesikaivoista kasvien juuria, joiden pääsy lappaveden joukkoon oli estettävä;
- johtosijainteja selvitettiin valtatie 19 ohituskaistahankkeen 2. vaiheen tiesuunnitelmaa laativan konsultin tarpeisiin;
- vesihuollon alueellinen yleissuunnitelma (vuoteen 2030/2050), vesihuoltoasetuksen edellyttämän vesilaitoksen varautumissuunnitelman päivitys ja vesilain edellyttämä vesiturvallisuussuunnitelma (WSP) saatiin valmiiksi.

Isoja uudisrakennusurakoita ei kertomusvuonna valmistunut, mutta kuitenkin useita tärkeitä laiteuusintoja ja korjausprojekteja:

- Lappakankaan eteläisiltä vedenottamoilta ("alkalointilionja") tuleva vesi muutettiin menemään hiekkasuodatuksen kautta;
- Nahkalan vesilaitoksen käytettävyyden parantamiseksi ja kapasiteetin kasvattamiseksi parannettiin kemikaalilaitteistoja, sisäisiä putkistoja ja prosessipumppauksia, ja joulukuussa poistettiin täysin tukkeutuneet täytekappaleet laitoksen ilmastuskaapista;
- Kauhavan suunnan liitos- ja mittauskaivon venttiilit, putkistot ja sähköt uusittiin, ja kaivon mittaukset liitettiin etävalvontaan;
- VT 19 ohituskaistahankkeen vesijohtotyöt valmistuivat (Atrian ja Muurimäentien eritasoliittymät, Hipinmäki-Hipintie johto-osa).

Nahkalan laitoksen uusi lipeäsäiliö varoaltaineen

Saneerattu Kauhavan suunnan liitos- ja mittauskaivo

Lähitulevaisuudesta

Lappavesi Oy:n tulevaisuuden tärkein tavoite on vesihuollon palvelutason pitäminen jatkuvasti korkeana. Keskeisintä on varmistaa, ettei veden niukkuus tai mikään sen laatuominaisuus estä asiakkaitamme käyttämästä lappavettä kaikkiin talousvesitarpeisiinsa nyt eikä tulevaisuudessa ja että lappaveden jakelu on mahdollisimman häiriötöntä.

Lappavesi Oy:n toiminnan ja menestyksen keskeiset elementit - lähivuosien painopistealueet vahvennettuna - ovat:

- **nykyisistä raakaveden muodostumisalueista huolehtiminen** ja lisäveden hankinta uusilta pohjavesialueilta;
- vedenkäsittelyprosessien ja -laitteistojen säätö, hoito ja kunnossapito sekä tarpeen mukaan uusinta ja parantaminen;
- **jakeluverkoston valvonta, hoito ja kunnossapito sekä suunnitelmallinen saneeraus, uusinta ja parantaminen;**
- henkilökunnan ammattitaidon ja motivaation ylläpito ja **varautuminen 2025-2032 edessä olevaan sukupolvenvaihdokseen;**
- tuloksekas yhteistyö kriittisten palveluntuottajien sekä osakaskuntien vesilaitosten, Lakeuden Vesi Oy:n ja erityisasiakkaiden kanssa.

Normaalin käytön ja kunnossapidon lisäksi vuoden suunnittelu- ja rakentamishjelmaan sisältyvät 2024 seuraavat:

- Kukkukankaan vedenkäsittelylaitoksen parantaminen ja laajennus: vedenlaadun varmistaminen ja maksimikapasiteetin nosto;
- Nahkalan vedenkäsittelylaitoksen parantaminen: hiekkasuodattimen pohjan saneeraus ja UV-desinfioidin kapasiteetin nosto;
- valtatie 19 alituksen uusinta Koverossa, jolloin Kovero-Huhdanneva uusittu johto-osa saadaan käyttöön;
- Lakaluoma-Haapakoski johto-osuuden liitoskaivojen ja ilmanpoistokaivojen saneeraus.

Talousveden valvontatutkimusohjelman mukaan tehtävät vesinäytteiden keruu- ja analyysipalvelut ostetaan edellisvuosien tapaan ulkopuoliselta akkreditoitulta vesilaboratoriolta, joka vuonna 2024 on Eurofins-Ahma Seinäjoelta. Kaikki asiasta kiinnostuneet tahot voivat todeta lappaveden laaduntarkkailun ulkopuolisen akkreditoitun vesilaboratorion tekemänä sekä ammattitaitoisesti että veden tuottajasta ja toimittajasta riippumattomasti tehdyksi.

Lappavesi Oy:n omistukset

Kertomusvuoden lopussa Lappavesi Oy omisti 82,11 ha maata.

<u>Tila</u>	<u>RN:o</u>	<u>Ala</u>	<u>Pitäjä/Kylä</u>
Mänkirita	4 ⁴⁵	3,97 ha	Alajärvi/Mänkijärvi
Keskiosa	15 ²⁴	2,00 ha	Kuortane/Kuortane
Monttu-Heroja	22 ¹³⁵	0,42 ha	Kuortane/Kuortane
Porrasoja	89:1	2,93 ha	Kuortane/Kuortane
Lappa-Maunus	15 ³⁷	4,00 ha	Kuortane/Kuortane
Lappa-Knuuttila	15 ³⁵	6,50 ha	Kuortane/Kuortane
Lappa-Hippi	8 ⁶⁶	0,11 ha	Nurmo/Ruha
Lappakari	17 ¹⁸⁸	0,81 ha	Lapua/Haapakoski
Lappakangas	1 ¹⁹⁷	6,10 ha	Alajärvi/Mänkijärvi
Lappahonkola	16 ⁷⁸	2,70 ha	Kuortane/Kuortane
Lappaeskola	15 ⁴³	2,00 ha	Kuortane/Kuortane
Hirvipumppaamo	1:463	1,50 ha	Lapua/Kauhajärvi
Multa-Ahde	16:69	1,00 ha	Kuortane/Kuortane
Multa-Ahde II	16:67	2,02 ha	Kuortane/Kuortane
Leporinne II	1:162	9,13 ha	Alajärvi/Mänkijärvi
Lappakytö	4:167	5,39 ha	Lapua/Kauhajärvi
Lahdenvesi	20:63	1,46 ha	Kuortane/Ylijoki
Saukonk. vesip.	11:105	0,45 ha	Alajärvi/Kurejoki
Vesipaikka 2	10:68	0,20 ha	Alajärvi/Kurejoki
Sorala	1:403	2,10 ha	Lapua/Kauhajärvi
Hiekka	22:109	1,21 ha	Kuortane/Kuortane
Kyrönpää	4:119	1,04 ha	Lapua/Kauhajärvi
Juhanila	22:105	5,46 ha	Kuortane/Kuortane
Juhanila II	22:107	2,00 ha	Kuortane/Kuortane
Uusitupa	4:137	2,80 ha	Lapua/Kauhajärvi
Hirvenkuoppa	4:120	3,35 ha	Lapua/Kauhajärvi
Sorakuoppa	4:148	1,50 ha	Lapua Kauhajärvi
Saukonkylä III	34:602	0,60 ha	Alajärvi/Kurejoki
Multa-Ahde III	16:109	6,05 ha	Kuortane/Kuortane
<u>Kauppila</u>	<u>16:105</u>	<u>3,31 ha</u>	<u>Kuortane/Kuortane</u>
Yhteensä		82,11 ha	

Lappaveden käyttöomaisuuden tasearvo 31.12.2023 oli yhteensä 4 546 126 euroa. Rakennuksista ja rakennelmista tärkein on 1980 rakennettu ja vuosina 1987, 1994, 1999 laajennettu Porrasojan vedenkäsittelylaitos. Muita keskeisiä rakennusomistuksia ovat

paineenkorotusasemat ja säiliöt Koskelassa, Sorvarinkankaalla ja Kiviniemessä, sekä Atrian 5 000 m³ vesisäiliö ja Jouppilanvuoren vesilaitos. Kiviniemen säiliöstä Lappavesi omistaa 50 %, Atrian 5 000 m³ vesisäiliöstä 20 % ja Jouppilanvuoren vesilaitoksesta 200 000 € osuuden.

Lappaveden käytössä oli kertomusvuoden päättyessä 34 kaivoa neljällätoista vedenottamalla. Yhtiöllä on toistaiseksi voimassa olevat vedenottoluvat yhteensä 16 050 m³/d pohjavesimäärälle.

Lappavesijohtoja oli kertomusvuoden lopussa noin 211 km. Kolmasosa johdoista on rakennettu jo ennen vuotta 1980, mutta pitkäikäisen materiaalinsa ansiosta niilläkin arvioidaan olevan käyttöikää jäljellä vielä vähintään 15 vuotta.

Henkilöstö

Yhtiön toimistossa työskentelivät toimitusjohtaja Olli Keski-Saari, vesilaitoksen päivittäistä toimintaa, huolto- ja kehitysprojekteja sekä hankintoja hoitava käyttöinsinööri Sakari Konttila, ja yhtiön maksuliikenteestä, palkanlaskennasta ja kirjanpidosta vastaava toimistosihiteeri Päivi Kiviaho. Puolet toimitusjohtajan ja toimistosihiteerin ajasta myytiin totutusti Lapuan Jätevesi Oy:lle.

Ottoalueiden pohjavesitarkkailu ja Porrasojan käsittelylaitoksen sekä Heikkilän alkalointiaseman käyttö- ja kunnossapito olivat totutusti vedenkäsittelylaitoksen hoitajien Jarmo Mäenpään, Timo Kosken ja Jouni Ojaniemen toimialuetta. Vedenkäsittelylaitoksen hoitajien toimenkuvaan kuuluu lisäksi viikko kerrallaan kiertävä virka-ajan ulkopuolisen ajan päivystys sekä viikko kerrallaan kiertävä Kukkukankaan ja Nahkalan vedenkäsittelylaitosten sekä jakeluverkon hoito- ja huoltovuoro Lapuan toimistolta käsin.

Mikkelin Amk:n opiskelija Ly Tran Phuong teki Lappavedessä 2,5 kuukauden harjoittelun, jonka aikana hän selvitti teoreettisesti ja näytteenotoin yhtiön käsittelylaitosten toimivuutta ja tehokkuutta.

Toiminta- ja talousraportti 1.1.-31.12.2023

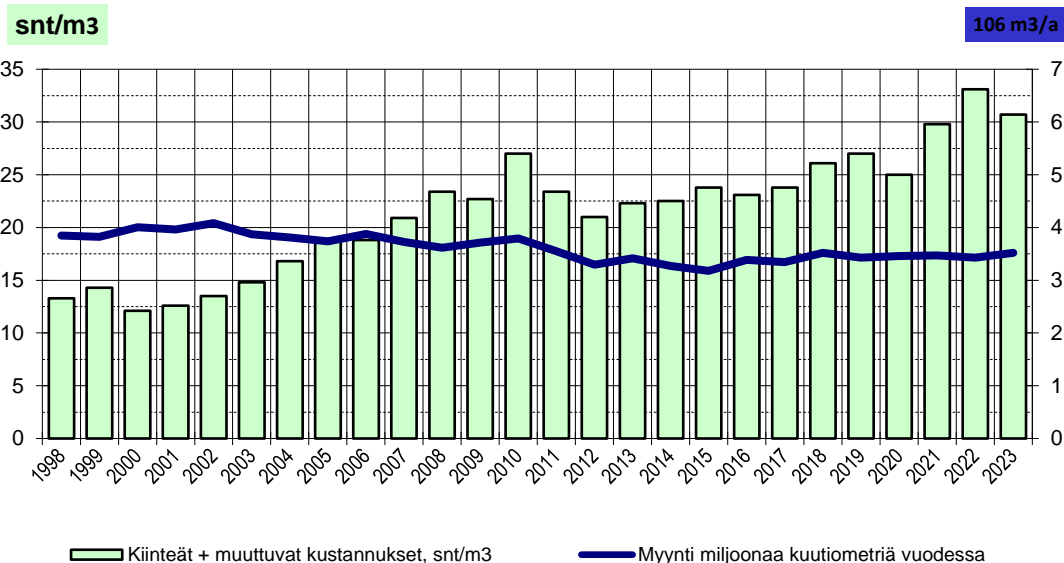
Kulunut vuosi ja lähiaikojen näkymät

Yhtiön perustaminen ja toiminta-ajatus

Lappavesi Oy:n toiminta alkoi Lappakangas-hankkeesta, jonka toteutuksen käynnisti Lapuan Vesi ja Viemäri Oy vuonna 1970. Lapuan Vesi ja Viemäri Oy:n toiminimen muuttaminen Lappavesi Oy:ksi rekisteröitiin 1972. Yhtiön toimialaksi tarkennettiin 1983 ”yleishyödyllisellä pohjalla toimien rakentaa ja ylläpitää talousveden hankinta- ja jakelulaitosta Lapuan, Kauhavan, Nurmon ja Kuortaneen alueella sellaisin ehdoin, että veden saanti elvyttää alueen tuotannollista toimintaa ja lisää sen hyvinvointia.”

Toteutunut tuloskehitys

Lappavesi Oy:n vedenmyyntitulot olivat talousarvion mukaisesti yhteensä 1 407 442 euroa. Tilikauden tulos ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja oli runsaiden automaatiojärjestelmän ja vedenjakeluverkoston korjausten takia 2 755 € tappiollinen. Edelliseltä toimintavuodelta oli kirjattu 107 271 € tappio.

Lappaveden hallinnon menot toteutuivat 3 623 € alle ja käyttö- ja kunnossapitomenot 25 159 € yli talousarvion. Käyttökate oli 336 459 € eli 37 739 € edellisvuotta suurempi.

Lappaveden tariffi pyritään asettamaan niin, että lappaveden myynnillä kerätään vain yhtiön toimintaan, kehittämiseen ja tulevaisuuden turvaamiseen tarvittavat varat. Siksi kiinteiden ja muuttuvien kustannusten määrä myytyä vesikuutiometriä kohti kuvaa yhtiön toimintaa ja tehokkuutta liikevoittoa paremmin. Vuonna 2023 lappaveden omakustannushinnan ilman pääomakuluja kertova tunnusluku oli 30,7 snt/m³, kun se edellisvuonna oli ollut 33,1 snt/m³.

Korkotason nousu kasvatti pääomamenoja 23 865 €, mutta Kukkukangas- ja Koveroinvestointien viivästymisen vuoksi ne olivat 358 443 €, reilusti alle 866 243 € talousarvion.

Arvio tulevasta kehityksestä

Lappaveden tarjoama palvelu on osakaskuntien ja niiden asukkaiden kannalta korvaamattoman tärkeää. Toteutuneilla ja suunnitteilla olevilla investoinneilla yhtiö varautuu vedenhankinnan ja vedenjakeluverkoston ongelmatilanteisiin tavoitteena talousveden saannin turvaaminen kaikille asiakkaille silloinkin, kun teknisiä järjestelmiä menee epäkuntoon tai perättäiset kuivat vuoden heikentävät pohjaveden saatavuutta. Lappavedellä on käytettävissään määrän ja laadun suhteen toiminta-alueensa nykyisiin tarpeisiin riittävät pohjavesivarat, mutta erityistilanteiden varakapasiteetin kasvattamiseen on investoitava merkittävästi lähivuosina.

Odotamme yhtiön taloudellisen aseman pysyvän vakaana. 2023 voimakkaasta hintainflaatiosta, tuotantolaitosten ennakoimattomista korjaustarpeista, verkoston saneeraustarpeista ja korkojen noususta johtuen lappavesitariffia päätettiin nostaa 2024 alusta neljällä sentillä kuutiometriltä. Seuraavina vuosina odotamme tariffikehityksen noudattavan yleistä palkkojen ja hintojen nousuvauhtia.

Arvio riskeistä ja niiden hallinnasta

Lappaveden suurimmat toiminnalliset riskit ovat laaja-alainen tai pitkäkestoinen sähkökatko, Lappaveden tai asiakasvesilaitoksen päävesijohdon vaikeasti löydettävä tai korjattava rikko tai vedentarpeen äkillinen merkittävä kasvu. Riskien pienentämiseksi 2000-luvulla on i) hankittu varavoimakoneikot päävedenottamoille, ii) modernisoitu Kukkukankaan, Nahkalan ja Jouppilanvuoren vanhat vesilaitokset, iii) rakennettu useita yhdys- ja varavesijohtoja sekä uusi 5 000 m³ vesisäiliö Atrian tehtaan yhteyteen, ja iv) hajautettu vedenhankintaa useille pohjavesialueille, eli riskeihin on merkittävillä panostuksilla varauduttu. Jouppilanvuoren vesilaitoksen modernisoinnin ja sen Nurmoon yhdistävän vesijohdon käyttöönoton jälkeen (2019) toimitusvarmuus on alalla noudatettavin kriteerein arvioituna hyvällä tasolla.

Lappaveden kustannuksista 75 % on kiinteitä, kun taas tulot ovat 100 % muuttuvia. Sen vuoksi tulevaisuuden merkittävin taloudellinen epävarmuus liittyy vedenmyynnin vähenemiseen - käytännössä teollisuuden mahdollisiin rakennemuutoksiin. Vahvan taseen, luonnollisen monopolin, toiminnallisen tehokkuuden ja alhaisen tariffinsa ansiosta Lappavesi voi kuitenkin olosuhteiden vaatiessa sopeuttaa toimintansa merkittäväänkin myynnin laskuun.

Lappaveden toiminnan tärkeimmät ympäristöriskit ovat pohjaveden pinnan voimakas ja pysyvä aleneminen esiintymän ylikuormituksen tai poikkeuksellisten sääolojen seurauksena ja pohjavesien saastuminen onnettomuuden tai vahingon seurauksena. Näitä riskejä hallitaan pohjavesipintojen, pohjaveden laadun ja vedenoton jatkuvalla seurannalla ja vedenottoa hajauttamalla. Pohjaveden pinnan pitkän ajan trendit ovat tärkeimmillä pohjavesialueilla olleet loivassa nousussa vuodesta 1996. Vuodet 2018 ja 2019 aiheuttivat suotuisaan kehitykseen väliaikaisen notkahduksen, mutta useimmilla vedenottoalueilla on 2020-2023 palattu loivalle nousu-uralle.

Investoinnit ja niiden rahoitus

Vuosi 2023 ei ollut merkittävä investointivuosi ja siksi aineellisen omaisuuden kirjanpitoarvon nettomuutos oli -183 067 euroa. Merkittävät investoinnit olivat valtatie 19 varren johtousinnat 50 463, Nahkalan käsittelylaitoksen parantaminen 20 248 € ja Porrasojan alkalointilinjan lisäpumppaus 30 201 €. Kertomusvuoden 107 262 € suuruiset kokonaisinvestoinnit rahoitettiin yhtiön kassasta.

Selvitys tutkimus- ja kehitystoiminnasta sekä ympäristövaikutuksista

Lappavesi Oy:n tutkimus- ja kehitystoiminnassa vuosi 2023 oli yllätyksellinen ja työteliäs. Maantie 711 parantamisen ja VT 19 ohituskaistahankkeen 2. vaiheen johtosijainteja selvitettiin ja vesilain mukainen vesiturvallisuussuunnitelma (WSP) valmistui. Nahkalan vesilaitoksen kemikaalilaitteistojen ja pumppausten päivitykset sekä ilmastuskaapin tyhjennys, Kauhavan suunnan liitos- ja mittauskaivon saneeraus ja VT 19 ohituskaistahankkeen (1. vaihe) vesijohtotyöt valmistuivat. Kukkukankaan laitoksen parannus- ja laajennusurakka ja Koveron tienalituksen uusinta viivästyivät vuoteen 2024.

Lappavesi Oy:n toiminnan ympäristövaikutukset olivat 2 253 MWh sähköenergian kulutus, 140 tonnin sammutetun kalkin kulutus, 53 tonnin lipeän kulutus, 104 tonnin polyalumiinikloridin kulutus ja 300 tonnia vedenkäsittelysakkaa, joka on pääosin rauta(III)hydroksidia ja vettä. Porrassojan linkokuivattu sakka välivarastoitettiin omaan sakkahalliin, josta se kuljetettiin loppusijoitukseen maankaatopaikalle. Kukkukankaan ja Nahkalan vedenkäsittelylaitosten sakat, noin 4 tonnia laitosta kohti, johdettiin kunnalliseen viemäriverkkoon.

Lappaveden hallinto

Lappavesi Oy:n varsinainen yhtiökokous pidettiin Lapualla 29.3.2023. Yhtiökokouksessa käsiteltiin varsinaiselle yhtiökokoukselle yhtiöjärjestyksen mukaan kuuluvat asiat. Hallituksen jäseniksi valittiin (suluissa henkilökohtainen varajäsen):

Olli Lahdensuo, Lapua (pj)	(Markku Mäenpää)
Tomi Saari, Kauhava (vpj)	(Markku Kankaanpää)
Ismo Jäätteenmäki, Lapua	(Juha Hella)
Kari Laine, Lapua	(Matti Kuusisaari)
Rauno Laitila, Kuortane	(Ulla Siljamäki)
Arto Prusti, Seinäjoki	(Olli Isopahkala)
Alpo Puro-Aho, Kauhava	(Jari Tiensuu)
Juha Santtila, Seinäjoki	(Juha Takamaa)

Yhtiökokous valitsi hallituksen puheenjohtajaksi Olli Lahdensuon, hallituksen varapuheenjohtajaksi Tomi Saaren ja tilintarkastajaksi tilintarkastusyhteisö KPMG Oy:n Seinäjoelta, vastuullisena tilintarkastajana JHT/HT tilintarkastaja Helena Järvenpää.

Lappaveden hallitus kokoontui vuoden aikana neljä kertaa, mistä kokouksista merkittiin pöytäkirjoihin yhteensä 33 pykälää. Hallituksen käsittelemistä asioista tärkeimpiä olivat veden laatu ja riittävyys, Kukkukankaan laitoksen parannus- ja laajennushanke, maantien 711 suunniteltu parantamishanke ja Lappaveden talous.

Hallituksen esitys koskien tilikauden voittoa

Lappaveden tilikauden 2023 tulos oli -2 605,24 euroa. Hallitus esittää yhtiökokoukselle, että osinkoa ei jaeta ja että tilikauden tulos siirretään sellaisenaan voitto- ja tappiotilille yhtiön vapaaseen omaan pääomaan.

Lapualla 20.2.2024

Lappavesi Oy, hallitus

LAPPAVESI OY			
TULOSLASKELMA			
	1.1.-31.12.2023		1.1.-31.12.2022
LIIKEVAIHTO	1 416 495,33		1 379 796,11
Liiketoiminnan muut tuotot	0,00		55 907,64
Materiaalit ja palvelut			
Aineet,tarvikkeet ja tavarat	-475 392,07	-512 682,85	
Ulkopuoliset palvelut	<u>-124 542,00</u>	<u>-599 934,07</u>	<u>-106 647,11</u>
Henkilöstökulut			
Palkat ja palkkiot	-321 716,39	-303 268,90	
Henkilösivukulut			
Eläkekulut	-47 800,29	-49 228,68	
Muut henkilösivukulut	<u>-15 910,70</u>	<u>-385 427,38</u>	<u>-24 259,72</u>
Suunnitelman mukaiset poistot			
Arvonalentumiset	0,00	-92 609,33	
Rakennuksista ja rakennelmista	-220 187,35	-221 208,60	
Koneista ja kalustosta	<u>-70 141,61</u>	<u>-290 328,96</u>	<u>-71 276,03</u>
Liiketoiminnan muut kulut	<u>-94 675,25</u>		<u>-140 896,78</u>
LIIKEVOITTO	46 129,67		-86 374,25
Rahoitustuotot ja -kulut			
Korko- ja rahoitustuotot	23,04	4,27	
Korko- ja rahoituskulut	<u>-48 908,20</u>	<u>-48 885,16</u>	<u>-20 900,53</u>
VOITTO ENNEN TILINPÄÄTÖSSIIRTOJA JA V	-2 755,49		-107 270,51
Tilinpäätössiirrot			
Poistoeron lisäys(-) tai vähennys (+)	150,25		169,10
Tuloverot	0,00		0,00
Aikaisempien tilikausien verot	0,00		0,00
TILIKAUDEN VOITTO TAI (-)TAPPIO	-2 605,24		-107 101,41

LAPPAVESI OY			
TASE			
	31.12.2023		31.12.2022
VASTAAVAA			
PYSYVÄT VASTAAVAT			
Aineettomat hyödykkeet			
Aineettomat oikeudet	147 094,64		147 094,64
Aineelliset hyödykkeet			
Maa- ja vesialueet	722 452,10		722 452,10
Rakennukset ja rakennelmat	3 555 885,06		3 725 608,99
Koneet ja kalusto	238 824,69		252 167,86
Ennakkomaksut ja keskener. hankinnat	<u>28 964,14</u>	<u>4 546 125,99</u>	<u>28 964,14</u>
Sijoitukset			
Osakkeet ja osuudet	1 530,05		1 530,05
PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ	4 694 750,68		4 877 817,78
VAIHTUVAT VASTAAVAT			
Lyhytaikaiset saamiset			
Myyntisaamiset	169 353,66		149 255,42
Muut saamiset	0,00		1 836,25
Siirtosaamiset	<u>2 260,19</u>	<u>171 613,85</u>	<u>7 289,40</u>
Rahat ja pankkisaamiset	244 629,07		303 094,91
VAIHTUVAT VASTAAVAT YHTEENSÄ	416 242,92		461 475,98
VASTAAVAA YHTEENSÄ	5 110 993,60		5 339 293,76
VASTATTAVAA			
OMA PÄÄOMA			
Osakepääoma	655 932,91		655 932,91
Muut rahastot	1 685 952,63		1 685 952,63
Edellisten tilikausien voitto	1 485 031,36		1 592 132,77
Tilikauden voitto	-2 605,24		-107 101,41
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	3 824 311,66		3 826 916,90
TILINPÄÄTÖSSIIRTOJEN KERTYMÄ			
Kertynyt poistoero	44 108,39		44 258,64
VIERAS PÄÄOMA			
Pitkäaikainen vieras pääoma			
Lainat rahalaitoksilta	846 614,90		1 090 354,10
Lyhytaikainen vieras pääoma			
Lainat rahalaitoksilta	243 739,20		252 072,05
Ostovelat	50 935,41		51 157,16
Muut lyhytaikaiset velat	49 333,48		33 078,08
Siirtovelat	<u>51 950,56</u>	<u>395 958,65</u>	<u>41 456,83</u>
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	1 242 573,55		1 468 118,22
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	5 110 993,60		5 339 293,76